

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 10758

YIDISHE KINDER ALEF

Joseph Mlotek

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•
MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

התעורר ישראל

יוסף מלאטק

ISBN:0-657-10758-1

WJCAN?
No

יוסף מלאטעק

ידישע קינדער

ארויסגעגעבן פֿון
צילדונגס־קאָמיטעט פֿון אַרבעטער־רינג

JEWISH CHILDREN

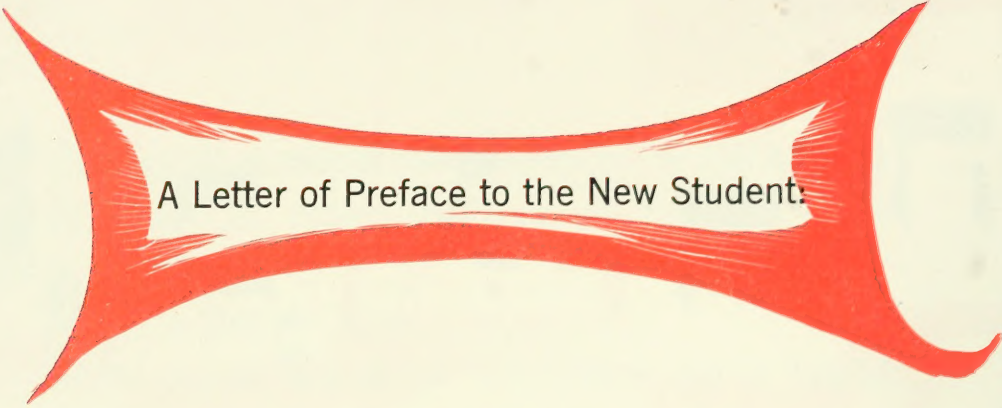
by JOSEPH MLOTEK

Copyright 1971
by the
Educational Department
of the
Workmen's Circle
175 E. Broadway
New York, N. Y. 10002

Illustrated by Tsirl Waletzky

Printed in U. S. A.

Printed by
KNIGHT PRINTING CORPORATION
382 Lafayette Street, New York, N. Y. 10003

A Letter of Preface to the New Student:

Dear Student,

This book, you will notice, is different from all other books that you have read or studied until now.

— In what way?

— The first difference, of course, is the way you open this book — not from left to right, like your other books — but from right to left:

יִדֵּי שֵׁן

Then you will notice the letters are not the familiar ones of English, French or Spanish; they are the letters of the Hebrew alphabet, the **alef-beyz**. This is the **alef-beyz**:

TURN THE PAGE

The English alphabet has 26 letters, the **alef-beyz** has only 22. These 22 letters make up all the Hebrew and Yiddish books.

This is a Yiddish book.

All the stories and songs in this book are in Yiddish. Yiddish is the language that millions of Jews speak and write, and in which they create their rich culture.

Yiddish is spoken by many Jews in the United States, Canada, Mexico, Venezuela, the countries in South America and in many European countries. It is also spoken by many Jews in the State of Israel.

Do you know that there are daily newspapers in Yiddish in New York, Montreal, Mexico City, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Montevideo, Paris and Tel-Aviv?

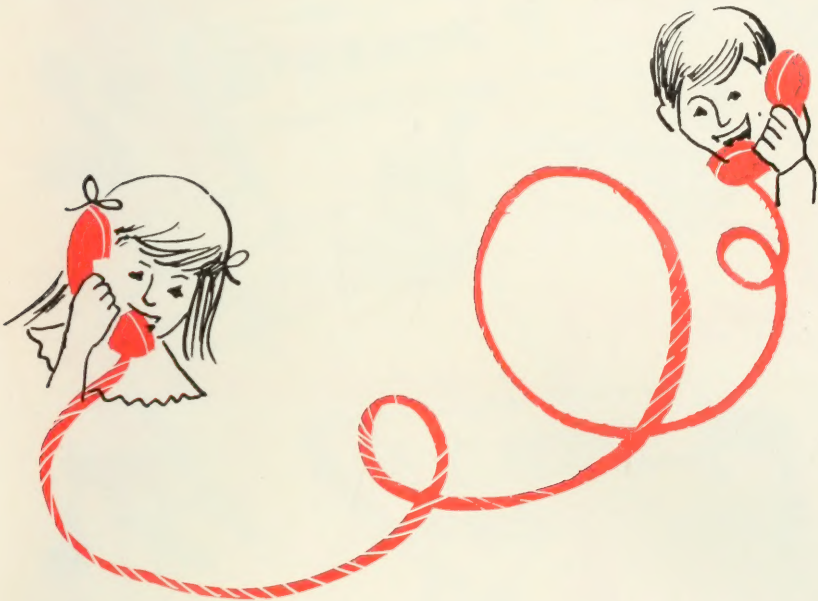

Do you know that hundreds of Yiddish magazines and books are published every year in almost every part of the world?

The author of this book has spoken Yiddish with Jews in Poland, Lithuania, Russia, Japan, China, South America, Israel and several other countries in which he lived or visited.

So Yiddish, as you see, is a very useful language. It helps you to communicate with Jews all over the world.

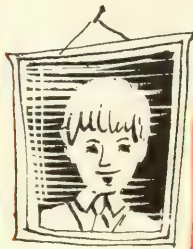

The name of this book is **YIDISHE KINDER-ALEF**.

— Why **Alef**?

— Because **Alef** is the first letter of the **alef-beyz**. This means that it is only the **first** of a series of text books. After this you will study **YIDISHE KINDER-BEYZ** . . . and **GIML**, and so on, until you will be able to pick up and read any Yiddish book or newspaper.

Now we would like you to meet the main characters of this book. Later you will get to know them much better, but for now we shall ask them to come out from behind the pages of this book to take a bow:

This is **MOTELE**

This is his sister **GITELE**

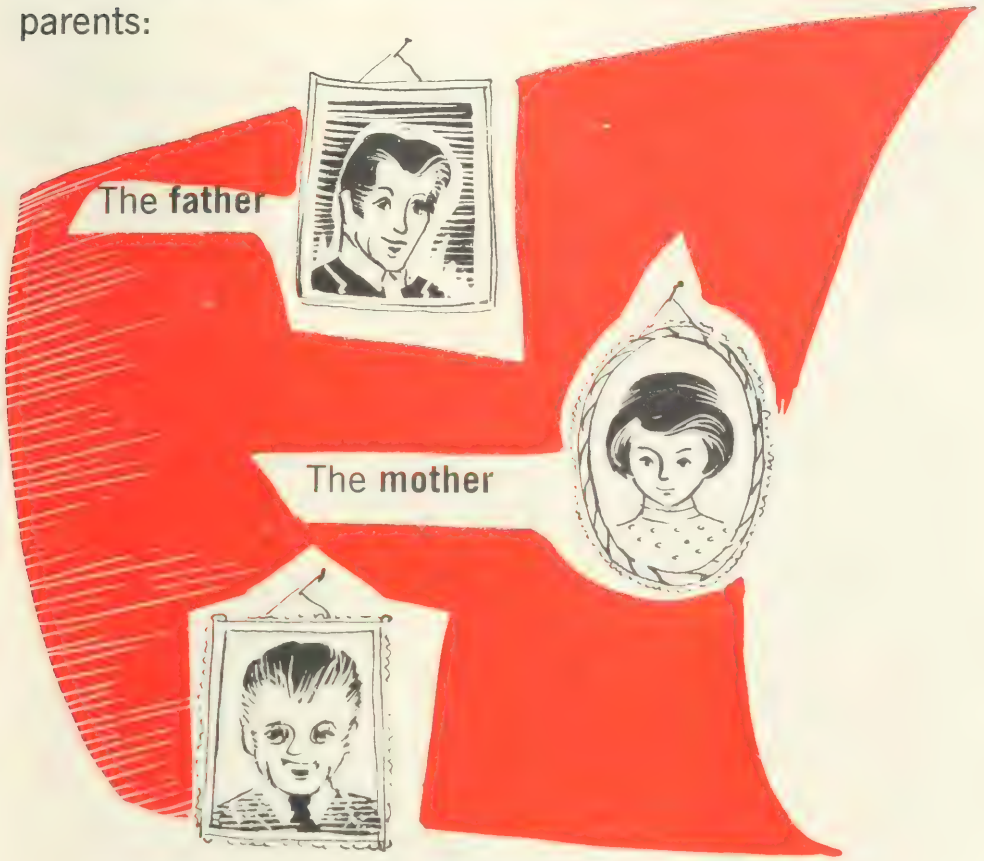

and his little baby sister, **FEYGELE**

This is their **LERER**, the teacher of the Yiddish **Shule** (school)

Later we will visit the children's home and meet their parents:

and their jolly **uncle Meylekh**
a man that loves to joke and have fun with his nephews
and nieces.

And fun they have all the time — wherever they go
and whatever they do.

Even learning is fun, because they learn through
music and song. They have a song for everything they
learn.

- A song for learning
- A song for singing
- A song for working
- and songs for the Jewish holidays.
- Oh, yes,
- We almost forgot —

In this book you will also find interesting stories about the Jewish holidays, stories that every Jewish boy and girl should know. Knowing them is like receiving a gift, for your life will be much richer with this knowledge.

So, **YIDISHE KINDER** of **e v e r y w h e r e**, this book is for you —

To Learn

To Sing

To Enjoy.

Good luck to you, or as we say in Yiddish, **MAZL TOV!**

MAZL TOV with your first Yiddish book!

May there be **m a n y , m a n y m o r e !**

THE AUTHOR

די קינדער

די קינדער גייען.
די קינדער גייען אין שול.

מאטעלע און גיטעלע

מאטעלע גייט אין שול.
גיטעלע גייט אין שול.
מאטעלע און גיטעלע
גייען אין שול.

גוט-מאָרגן!

מאַטעלע קומט אין שול.
גיטעלע קומט אין שול.
די קינדער קומען אין שול.
— גוט-מאָרגן, לערער!
— גוט-מאָרגן, קינדער!
— גוט-מאָרגן, גוט-מאָרגן!

גוט-מאָרגן, לערער!

מאַטעלע קומט אין שול און זאָגט:

— גוט-מאָרגן, לערער!

גיטעלע קומט אין שול און זאָגט:

— גוט-מאָרגן, לערער!

אַלע קינדער קומען אין שול

און זאָגן: — גוט-מאָרגן, לערער!

דער לערער זאָגט:

— גוט-מאָרגן, קינדער, גוט-מאָרגן!

אלע זינגען

גוט-מאָרגן, אײַד!

גוט-מאָרגן, אײַד!

גוט-מאָרגן אלעמען!

גוט-מאָרגן, אײַד!

גוט-מאָרגן!

גוט-מאָרגן!

גוט-מאָרגן אלעמען!

גוט-מאָרגן!

גוט-מאָרגן!

גוט-מאָרגן אלעמען!

גוט-מאָרגן, אײַד!

גוט-מאָרגן, אײַד!

גוט-מאָרגן אלעמען!

גוט-מאָרגן, אײַד!

די קינדער זינגען דאָס ליד.

אלע, אלע זינגען דאָס ליד.

אַלע זינגען אַ ייִדיש ליד

דער לערער זאָגט:

– דאָס איז אַ ייִדישע שול.

לאַמיר זינגען אַ ייִדיש ליד.

דער לערער זינגט:

לאַמיר, לאַמיר, לאַמיר, לאַמיר

זינגען אַ ייִדיש ליד,

אַ ייִדיש ליד, אַ ייִדיש ליד.

לאַמיר זינגען אַ ייִדיש ליד.

דער לערער זאָגט:

– לאַמיר אַלע זינגען דאָס ליד.

אַלע, אַלע זינגען:

לאַמיר, לאַמיר, לאַמיר, לאַמיר

זינגען אַ ייִדיש ליד,

אַ ייִדיש ליד, אַ ייִדיש ליד.

לאַמיר זינגען אַ ייִדיש ליד.

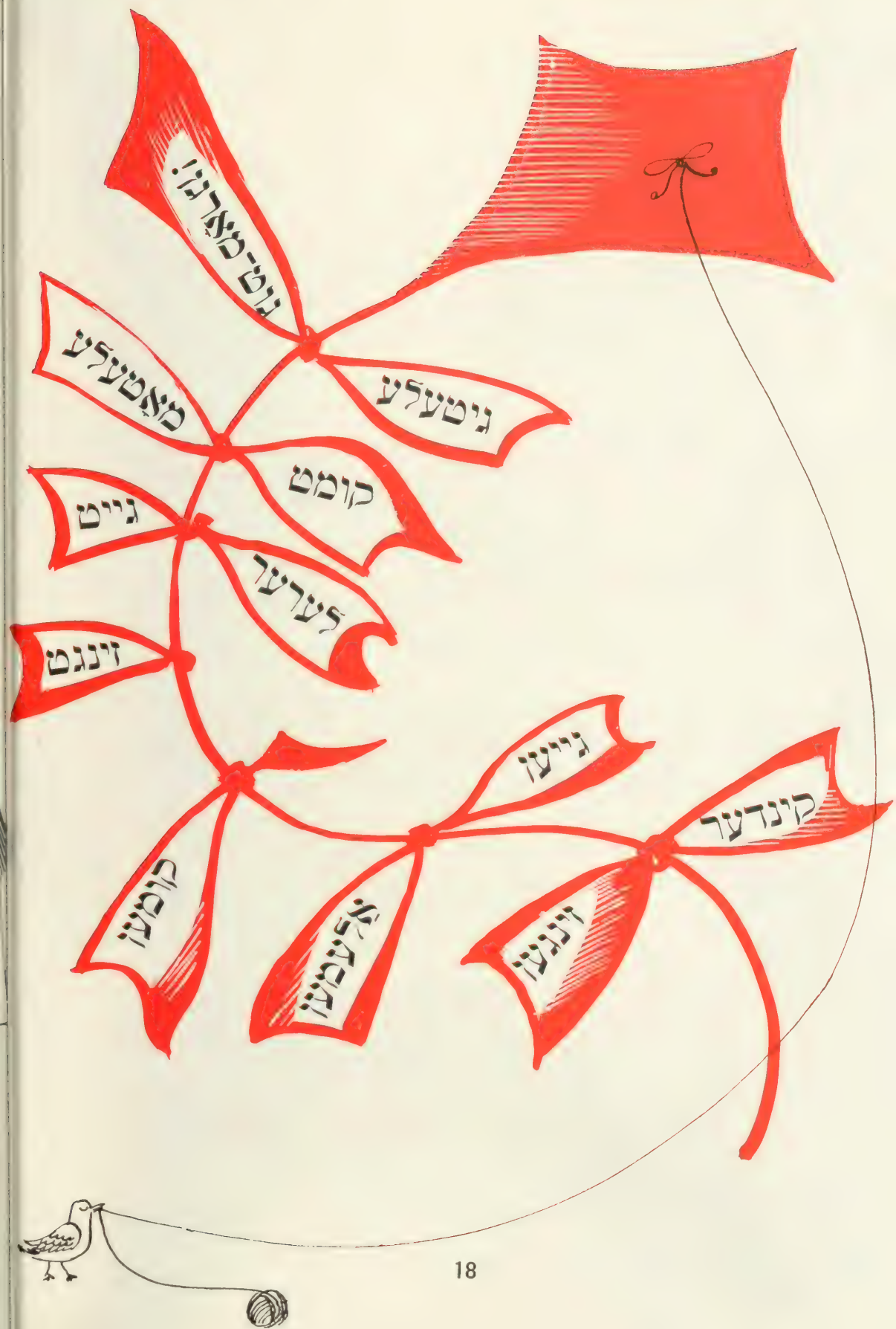

לַעֲמִיד

לַיְיֵעֲנֵעַן

לַעֲרַנֵעַן

שַׁפְּרֵן

גויט-מארגן!

גויטעלע

קומט

גייט

לעדער

זינגט

גייט

קומען

זינגען

קונדער

זינגען

לשנה טובה - אגוט-יאָר!

א גוט-יאָר!

לשנה-טובה, לערער!

לשנה-טובה, קינדער!

א גוט-יאָר!

א גוט-יאָר!

איד בין אַ יידיש קינד

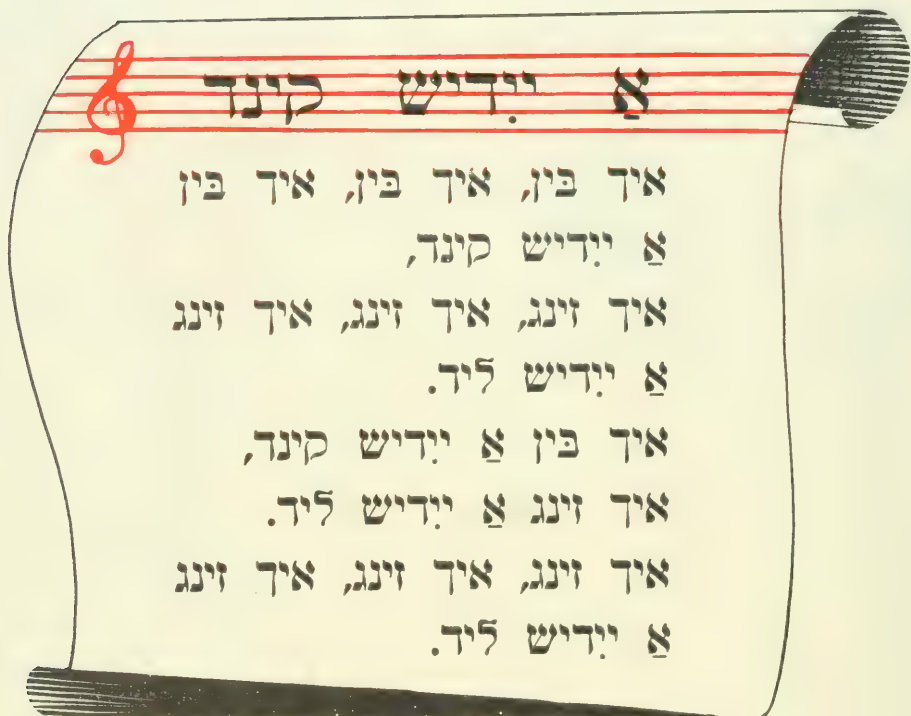
מאַטעלע זאַנט:

– לערער, איד קען אַ יידיש ליד.

דער לערער זאַנט:

– זינג דאָס ליד, מאַטעלע.

מאַטעלע זינגט:

אַ יידיש קינד

איד בין, איד בין, איד בין
אַ יידיש קינד,
איד זינג, איד זינג, איד זינג
אַ יידיש ליד.
איד בין אַ יידיש קינד,
איד זינג אַ יידיש ליד.
איד זינג, איד זינג, איד זינג
אַ יידיש ליד.

לאַמיר זײַן פֿרײַנד

לאַמיר זײַן פֿרײַנד,
לאַמיר זײַן גוטע פֿרײַנד.
לאַמיר אַלע, אַלע זײַן
גוטע פֿרײַנד.

שול

לשנה טובה

— א גוטיאר

איד פון

איד זינג

א יידיש ליד

א יידיש קינד

לאמיר זיין פריינד

א סופה

גוט-יום-טוב, דיר!

גוט-יום-טוב, דיר!

אין סופה זיצן

קומט מיט מור!

גוט-יום-טוב!

גוט-יום-טוב!

ד' פֶּאָז

ד' פֶּאָז איז שײַן,
עס איז יום־טובֿ היינט.
א נוט־יום־טובֿ,
נוטע פֿרײַנד.

לאמיר זינגען אַ

פריילעך ליד

גיטעלע זאגט:

– לערער,

איד האב ליב אַ פריילעך ליד.

און מאטעלע זאגט:

– לאמיר זינגען אַ פריילעך ליד.

אלע קינדער זאגן:

– לערער,

לאמיר זינגען אַ פריילעך ליד.

זאגט דער לערער:

– ווער קען זינגען אַ פריילעך ליד?

– איד קען, איד קען! – זאגט גיטעלע.

– איד קען, איד קען! – זאגט מאטעלע.

איד האַפּ לײַב

גײַטעלע זײַגט:

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב צו זײַגען;

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב,

צו טאַנצן און צו שפּרײַנגען.

לאַ-לאַ-לאַ — איד האַפּ לײַב צו זײַגען.

און מאַטעלע

זײַגט:

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב צו לאַכן.

איד האַפּ לײַב,

איד האַפּ לײַב,

קײַנער פּרײַלעד מאַכן.

כאַכאַכאַ

איד האַפּ לײַב צו לאַכן.

די קינדער לייענען יידיש

דער לערער זאגט:
— קינדער, איר זינגט גוט.
אלע קינדער זינגען גוט.
לאמיר לייענען.
מאטעלע לייענט,
גיטעלע לייענט,
די קינדער לייענען.
דער לערער זאגט:
— קינדער, איר לייענט יידיש,
איר לייענט יידיש גוט.
זאגט מאטעלע:
— יידישע קינדער לייענען יידיש.

א גוטן-טאג, לערער

דער לערער זאגט:
- קינדער, גייט אהיים.
נעמט די ביכער און גייט אהיים.
גייט אהיים און קומט מארגן ווידער.
קומט מארגן ווידער
אין דער יידישער שול.
קומט לערנען יידיש,
קומט לייענען יידיש,
קומט זינגען א יידיש ליד.
די קינדער גייען אהיים.
- א גוטן-טאג, קינדער! -
זאגט דער לערער.
- א גוטן-טאג, לערער! -
זאגן די קינדער.
- א גוטן-טאג! א גוטן-טאג!

איר זײַט גוטע ייִדישע קינדער

מאָטעלע און גיטעלע גייען אַהיים.

זײ קומען אַהיים און זאָגן:

– גוטן־אָונט, מאַמע, גוטן־אָונט!

מאָטעלע זאָגט:

– זע, מאַמע, איר האָב אַ ייִדיש בוך.

איר קען לייענען ייִדיש.

גיטעלע זאָגט:

– זע, מאַמע, זע דאָס בוך.

איר קען לייענען ייִדיש.

מאָטעלע לייענט פֿון בוך.

גיטעלע לייענט פֿון בוך.

זאָגט די מאַמע:

– זייער גוט, קינדער.

איר זײַט גוטע ייִדישע קינדער.

איך האָב ליב די ייִדישע שול

גיטעלע זאָנט:

— מאַמע, איך האָב ליב די ייִדישע שול.

מאָטעלע זאָנט:

— מאַמע, איך האָב זייער ליב

די ייִדישע שול.

דער לערער לערנט אונדז ריידן ייִדיש.

דער לערער לערנט אונדז לייענען.

דער לערער לערנט אונדז זינגען לידער.

זאָנט די מאַמע:

— לאַמיר הערן אַ ייִדיש ליד.

זינגט, קינדער, אַ ליד פֿון דער שול.

די קינדער זינגען ייִדישע לידער.

לאמיר גיין טאנצן

די מאמע זאגט: – איר קען אויך א יידיש ליד.
דאס איז א ליד פון א יינגעלע און א מיידעלע.
– לאמיר הערן! – זאגן די קינדער.

די מאמע זינגט:

א יינגעלע,

א מיידעלע,

א מיידעלע,

א יינגעלע, –

לאמיר אלע גיין טאנצן.

א מיידעלע,

א יינגעלע,

א יינגעלע,

א מיידעלע,

לאמיר אלע גיין טאנצן.

לאמיר אלע טאנצן גיין,

די מאמע אליין גייט אויך טאנצן,

לאמיר אלע טאנצן גיין,

די מאמע אליין גייט אויך טאנצן.

די קינדער און די מאמע זינגען דאס ליד
און זיי טאנצן.

לַתְּמִידָה

A large red ribbon is shaped into the Hebrew word 'לתמידה' (Lethamidah). Several children are shown in black and white line drawings, holding and playing with the ribbon. One child is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom left.

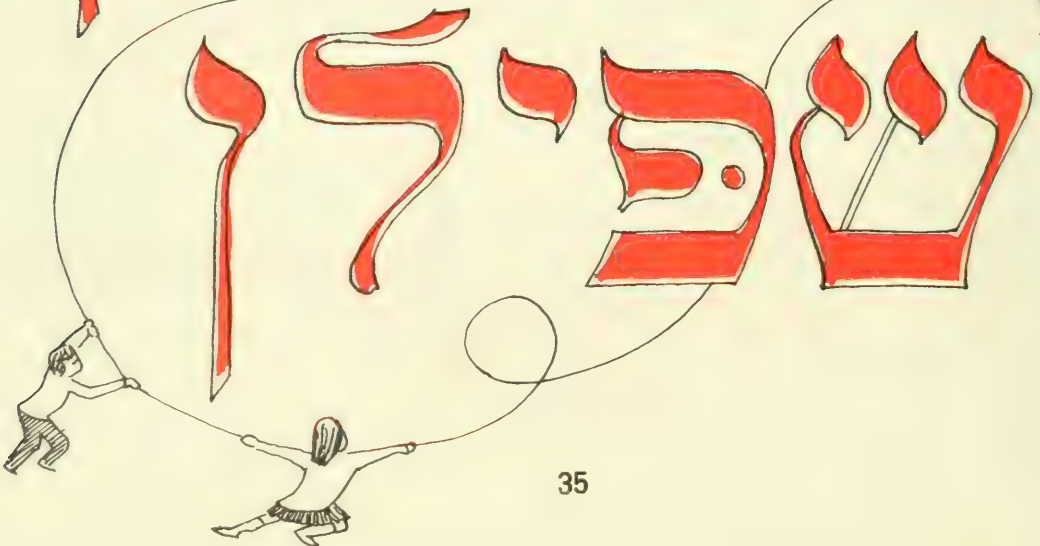
לַיְיֵעֲנֵן

A large red ribbon is shaped into the Hebrew word 'לייענען' (Leyeyenen). The ribbon forms the letters in a stylized, calligraphic font.

לַעֲרַנְעֵן

A large red ribbon is shaped into the Hebrew word 'לערנען' (Leyerenen). A child is shown at the bottom right, holding the end of the ribbon.

שֵׁפֶלֶן

A large red ribbon is shaped into the Hebrew word 'שעפלען' (Shefelen). Two children are shown at the bottom, one on the left and one in the center, holding the ribbon.

זינגט!

א גוטן טאג!

אויך

נעמט!

גייט!

א גוטן אונט!

אליין

ווידער

אהיים

די קינדער שרייבן יידיש

דער לערער זאגט:
- זאל זיין א ביסעלע שטיל.
קינדער, זיצט שטיל.
קינדער, לאמיר שרייבן.
די קינדער נעמען די העפֿטן.
זיי שרייבן אין די העפֿטן.
גיטעלע שרייבט אין העפֿט.
מאטעלע שרייבט אין העפֿט.
אלע קינדער שרייבן,
אלע קינדער שרייבן אין העפֿט.
די קינדער שרייבן יידיש.

א ביסל און א ביסל

ווערט א פולע שיסל

אלע קינדער שרייבן.
דער לערער שרייבט א ליד אויפן טאוול.
די קינדער שרייבן דאס ליד אין די העפטן.

דער לערער זאגט:

— זייער גוט, קינדער.

איר קענט שוין א ביסל שרייבן,
איר קענט שוין א ביסל לייענען,
איר קענט שוין א ביסל ריידן,

און איר קענט שוין זינגען יידישע לידער.
א ביסל און א ביסל,
ווערט א פולע שיסל.

די קינדער שרייבן אין די העפטן:
א ביסל און א ביסל,
ווערט א פולע שיסל.

א ביסל און א ביסל

ווערט א פולע שיסל

קומט אלע אין שול

קומט אלע,
קומט אלע,
קומט אלע אין שול.
די שול אין,
די שול אין
מיט קינדערלעך פֿול.
דער לערער,
דער לערער
האט אלעמען ליב,
ער לערנט
די קינדער
א ניי יודיש ליד.

איד בין א יידיש ינגעלע

א ינגעלע שטייט אויף און זאגט:
— לערער, איד קען אויך א שיין יידיש ליד.
דאס איז א ליד פֿון א יידיש ינגעלע.

זאגט דער לערער:
— גוט, לאמיר הערן דאס ליד.
דאס ינגעלע זינגט:

איד בין, איד בין, איד בין
א יידיש ינגעלע,
איד זינג, איד זינג, איד זינג
א יידיש לידעלע.

איד גיי, איד גיי, איד גיי
אין דער שול אליין.
איד לערן, לערן, לערן
יידיש צו פֿארשטיין.

דער לערער זאגט:
— עס איז א שיין ליד, קינדער.
די קינדער לערנען דאס ליד
„איד בין א יידיש ינגעלע“.

פֿון איינס ביז צען

10

8

7

9

6

5

4

2

3

1

דער לערער פֿרעגט:

— קינדער, ווער קען ציילן?

ווער קען ציילן פֿון איינס ביז צען?

מאָטעלע שטייט אויף און זאָגט:

— איד קען ציילן פֿון איינס ביז צען אויף ייִדיש.

און גיטעלע זאָגט:

— איד קען אויך ציילן פֿון איינס ביז צען

אויף ייִדיש.

זאָגן די קינדער: — לאַמיר הערן, לערער,

לאַמיר הערן ציילן פֿון איינס ביז צען

אויף ייִדיש.

מאָטעלע ציילט פֿון איינס ביז צען.

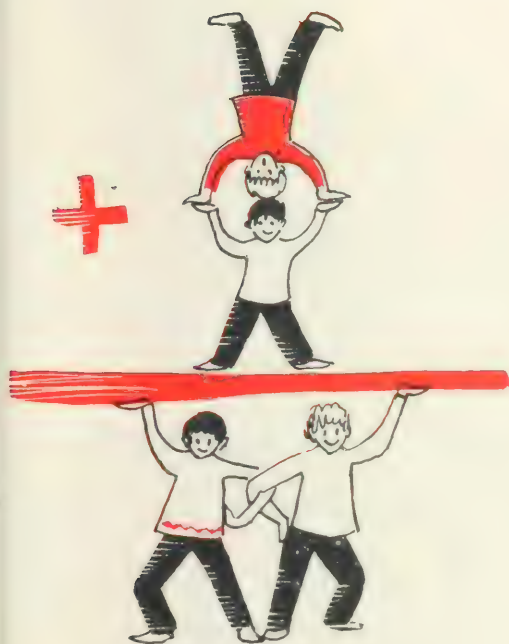
גיטעלע ציילט פֿון איינס ביז צען.

מאָטעלע ציילט גוט און גיטעלע ציילט גוט.

אלע קינדער ציילן פֿון איינס ביז צען

אויף ייִדיש.

לאַמיר ציילן און זינגען

איינס און איינס,
 איינס און איינס,
 איינס און איינס איז צוויי,
 קינדער קומט,
 גיכער קומט,
 אלע אין אַ ריי.

צוויי און צוויי,
 צוויי און צוויי,
 צוויי און צוויי איז פֿיר,
 קינדער קומט,
 גיכער קומט,
 קינדער, קומט צו מיר.

שטייט אויף

איד האב ניט

איד פון

איד לערן

שיין

פארשטיין

איד האב

איד זינג

וואד

יידיש

ציילן

יאר

טאג

ניי

זיבן גוטע פרידער

דער לערער לערנט די קינדער
די טעג פֿון דער וואָך.
דער לערער פֿרעגט:
— וואָס איז דאָס?

זיבן, זיבן זינען מיר,
זיבן גוטע פרידער.
זיבן, זיבן גייען מיר
און מיר קומען ווידער.

די קינדער זאָגן:

— דאָס זינען זיבן טעג,
זיי גייען און זיי קומען ווידער,
זיבן, זיבן זינען זיי,
זיבן גוטע פרידער.

דער טאטע

ארבעט פֿינף טעג

מאטעלע זאגט:

— לערער, מיין טאטע ארבעט פֿינף טעג.
פֿינף טעג פֿון דער וואך ארבעט ער
און צוויי טעג ארבעט ער ניט.

און גיטעלע זאגט:

— יא, לערער, צוויי טעג איז דער טאטע
איז דער היים, צוויי טעג ארבעט ער ניט.

פֿרעגט דער לערער:

— מאטעלע, גיטעלע,
וואס טוט אייער טאטע?

מאטעלע זאגט:

— ער איז א לערער.

און גיטעלע זאגט:

— ער לערנט קינדער אין א שול.

שטייט אויף א ינגעלע און זאגט:

— און מיין טאטע איז א שניידער.
ער ארבעט אויך פֿינף טעג.

א ליד פֿון א שניידער

דער לערער לערנט די קינדער
א ליד פֿון א שניידער.
ער שרייבט דאָס ליד אויפֿן טאָול
און ער זינגט.
ער זינגט אזוי:

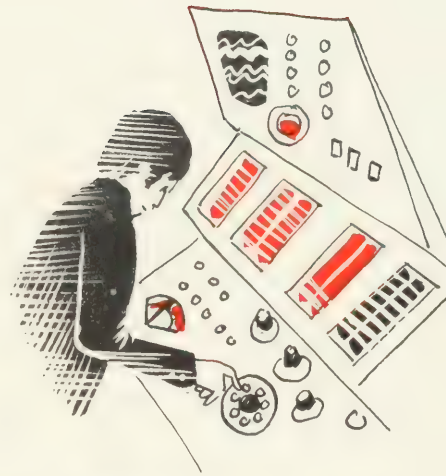
אַט אזוי נייט אַ שניידער,
אַט אזוי נייט ער דאָ,
מיט אַ נאָדל און אַ פֿאַדעם
נייט און נייט אַ גאַנצע וואָך.

די קינדער זינגען דאָס ליד,
און זיי שרייבן עס און די העפֿטן.
לייבעלע שרייבט ניט.
זאָגט דער לערער:
— לייבעלע, שרייב אויך דאָס ליד.

אלע אַרבעטן

אַרבעט, אַרבעט, אַרבעט,
אַרבעט גוט.
ווער עס אַרבעט,
דעם איז גוט.
מיט אַ שמיכל,
מיט אַ לאד,
אַרבעט —
איז אַ גוטע זאך.

ליל חמור

ליל ענני

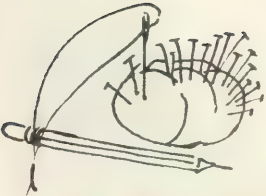

ליל ערנני

שפיין

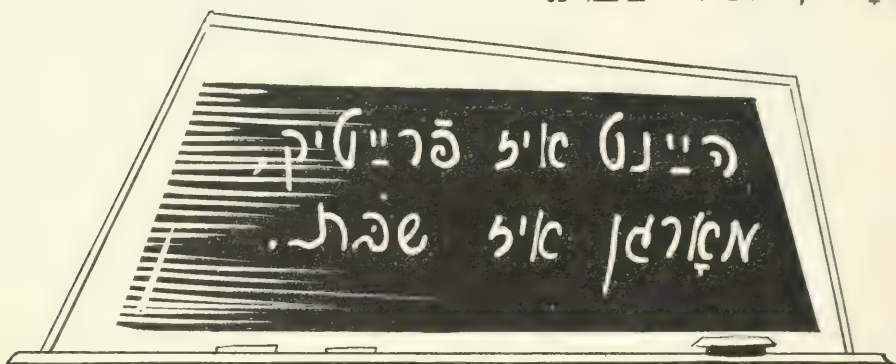

שמייכל

אונדז

מאַרגן איז שבת

דער לערער שרייבט אויפן טאוול:
היינט איז פֿרייטיק,
מאַרגן איז שבת.

שבת קומען ניט די קינדער אין שול.
גיטעלע זאגט:
— איד האב ליב שבת.
שבת קען איד שלאפֿן לענגער.
אלע קינדער לאכן. דער לערער זאגט:
— מאַרגן קענען די קינדער שלאפֿן לענגער.
זאגט מאטעלע:
— אז די מאמע לאזט.
די קינדער לאכן און דער לערער לאכט.
דער לערער לערנט די קינדער
א ליד פֿון שבת.

א קליידעלע אויף שבת

מאטעלע און גיטעלע קומען אהיים.
— זע, פייגעלע האט א ניי קליידעלע —
זאגט גיטעלע.

— יא, אונדזער שוועסטערל פייגעלע
האט א ניי קליידעלע — זאגט מאטעלע.
— דאס איז א ניי קליידעלע אויף שבת —
זאגט די מאמע.

זאל דאס קליידעלע זיין ריין.
פייגעלע זאגט:

— דאס קליידעלע איז שיין,
דאס קליידעלע איז ריין.
דער טאטע קומט אהיים.
ער נעמט פייגעלען אויף די הענט.
די מאמע זאגט:

— קומט צו דעם טיש.
די גאנצע משפחה גייט צו דעם טיש.

שבת אויף דער וועלט

די גאנצע משפחה זיצט ביים טיש.
פייגעלע זיצט אויך.

היינט גייט זי שלאפן שפעט.
די מאמע גיט אלעמען עסן.
אלע עסן חלה,
אלע עסן פיש.

דער טאטע פֿרעגט:

— ווער קען זינגען אַ שבת-ליד?

מאטעלע און גיטעלע זאגן:

— מיר קענען אַ שיין ליד פֿון שבת.

זיי זינגען:

זאל זיין, זאל זיין שבת.

זאל זיין שבת,

שבת אויף דער וועלט.

שבת, שבת,

זאל זיין, זאל זיין שבת!

שבת, שבת,

שבת

משפחה

חלה

ארע

ארעמעו

מיר

זיי

ני

ניי

שיין

ריין

זאל זיין שבת!

זאל זיין שטייל!

חנופה קומט

חנופה געלט!

הינט איז יום-טוב. הינט איז חנוכה.
גיטעלע און מאמעלע
מאכן אליין א ליד פֿון חנוכה.

הינט איז חנוכה

אויף דער וועלט

לאמיר גיין

נאך חנוכה-געלט.

פייגעלע שרייט:

— לאמיר גיין, לאמיר גיין נאך חנוכה-געלט.
די גאנצע משפחה גייט
צו דער באַבען און זידן.

דער זידע זאגט:

— גוט-יום-טוב, קינדער!

די קינדער ענטפֿערן:

— גוט-יום-טוב, זידע!

— גוט-יום-טוב, באַבע!

דער זידע צינדט אן די חנוכה-ליכטלעך.

די באַבע מאַכט לאַטקעס

אין הויז איז וואַרעם. אין הויז איז גוט.
עס איז יום־טוב. די באַבע מאַכט לאַטקעס.
זי גיט די לאַטקעס צום טיש. זי זאגט:

— גייט עסן, קינדער.

זאל אַיך זיין צו געזונט!

שרייט מאַטעלע:

— לאַמיר עסן לאַטקעס!

פייגעלע שרייט:

— איד וויל צען לאַטקעס.

אלע לאבן:

— אַ קליין מיידעלע

קען ניט עסן קיין צען לאַטקעס!

זאגט די באַבע:

— עסט וויפֿל איר קענט,

עסט, קינדער, עסט געזונט.

דער זיידע גיט חנופה-געלט

גיטעלע זאגט:

— זיידע,

איך האב אליין געמאכט א חנופה-ליד.

— אליין געמאכט? — פֿרעגט דער זיידע.

— יא, — ענטפֿערט גיטעלע,

אליין געמאכט א ליד:

הײַנט איז חנופה אויף דער וועלט,

לאָמיר גיין נאָך חנופה-געלט.

דער זיידע שמייכלט און זאגט:

— יא, יא, הײַנט פֿאַקומט איר חנופה-געלט.

דער זיידע גיט גיטעלען חנופה-געלט,

דער זיידע גיט מאַטעלען חנופה-געלט.

פֿייגעלע שרײַט:

— מיר אויך! מיר אויך, זיידע!

דער זיידע נעמט פֿייגעלען אויף די הענט

און ער זאגט:

— נאָ דיר חנופה-געלט, מײַן מיידעלע.

אלע זײַנען פֿריילעך.

עס איז יום־טובֿ אין הויז.

יום-טוב

חנוכה

פרעגט

משפחה

דאס ליד

עסט געזונט!

די לידער

שרייט

שמייכלט

א דאנק!

זאל איך זיין צו געזונט!

א שניי

אלע קינדער גייען אהיים פון שול.
לייבעלע שרייט:

- מאטעלע, גיטעלע, קינדער! זע, א שניי!
זע, א שניי!

אלע קוקן. עס גייט א וויסער שניי.
שטיף און שייך גייט דער שניי.
אלע זינען פריילעך. זיי נעמען שניי
און מאכן א שניי-מענטש.
מאטעלע זינגט:

שניי, שניי,
גיכער גיי.
גיכער גיי,
וויסער שניי.

ווינטער אין פארק

עס איז ווינטער. עס איז קאלט.
עס ליגט א ווינטער שניי.
די קינדער גייען מיט די שליטעלעך
אין פארק.

די קינדער גייען זיך שליטלען.
פייגעלע זיצט אין מאטעלעם שליטעלע.
אלע קינדער שליטלען זיך.
פייגעלע פאלט אין שניי. אלע לאכן.
די קינדער שליטלען זיך.
זיי זיינען פריילעך.

עס ווערט שפעט. די קינדער גייען אהיים.
זאגט מאטעלע: —

— לאמיר מארגן ווידער גיין זיך שליטלען.
— גוט, — זאגן די קינדער.
— מארגן קומען מיר ווידער אין פארק.
מיר קומען ווידער זיך שליטלען.

פייגעלע

איז ניט געזונט

עס איז אין דער פֿרי.
מאָטעלע שטייט אויף
און גיטעלע שטייט אויף.
פֿייגעלע ליגט.

זאָגן די קינדער:

— פֿייגעלע, שטיי אויף!

פֿייגעלע ליגט און ענטפֿערט ניט.

קומט די מאַמע. זי פֿרעגט:

— וואָס איז, פֿייגעלע?

זאָגט פֿייגעלע זייער שטיל:

— דאָס קעפעלע טוט מיר וויי.

די מאַמע זאָגט:

— יא, דאָס קעפעלע איז וואַרעם.

דאָס מיידעלע איז ניט געזונט.

די קינדער גייען אין שול און זאָגן:

— אַ גוטן־טאָג, מאַמע!

— זיי געזונט, שוועסטערל! אַ גוטן־טאָג!

דער דאָקטער קומט

עס קומט דער דאָקטער.
ער קוקט אויף פֿייגעלען
און ער זאָגט:

— וואָס איז מיט דיר, מיידעלע?
די מאַמע ענטפֿערט:

— דאָס קעפעלע טוט איר וויי.

דער דאָקטער קוקט און פֿייגעלעס האַלדן.
ער קוקט און זאָגט:

— דער האַלדז איז אַ ביסל רויט.

זי וועט ליגן אין בעט צוויי טעג

און זי וועט ווידער זיין געזונט.

ער גיט פֿייגעלען אַ מעדיצין.

— איד האָב ניט ליב קיין מעדיצין, —
זאָגט פֿייגעלע.

— און איד האָב ניט ליב אַז אַ מיידעלע
איז ניט געזונט —

שמייכלט די מאַמע.

זאָגט פֿייגעלע:

— איד וועל ציילן ביז צען.

פֿייגעלע ציילט ביז צען.

זי נעמט די מעדיצין.

די מאַמע קוקט און זאָגט:

— אַ געזונט איז דיין קעפעלע, פֿייגעלע.

לַמִּיּוֹד

A large, stylized red letter 'L' (ל) is the central focus. A thin black line winds around it, with several small black-and-white line drawings of children holding onto it as if playing with a string. One child is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom left. A small bird is flying at the top right end of the line.

לִי־עֵנַעַן

A large, stylized red letter 'L' (ל) is the central focus. A thin black line winds around it, with several small black-and-white line drawings of children holding onto it as if playing with a string. One child is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom left. A small bird is flying at the top right end of the line.

לַעֲרַת־נֵעַן

A large, stylized red letter 'L' (ל) is the central focus. A thin black line winds around it, with several small black-and-white line drawings of children holding onto it as if playing with a string. One child is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom left. A small bird is flying at the top right end of the line.

שֵׁפִי־לֵן

A large, stylized red letter 'L' (ל) is the central focus. A thin black line winds around it, with several small black-and-white line drawings of children holding onto it as if playing with a string. One child is at the top left, another at the top right, and a third at the bottom left. A small bird is flying at the top right end of the line.

געזונט

די שריטערעד

קארט

פרייעד

דער שניי

ניארעם

זיד שריטלען

ניט געזונט

זיי קוקו

לאס מעפעלעך

די הענט

אלע קוקו

דער הארדן

ער קוקט

איד וויל העלפֿון, מאמע

- די קינדער קומען פֿון שול און פֿרעגן:
– מאמע, וואס מאכט פֿייגעלע?
זאגט די מאמע:
– בעסער, קינדער, זי שלאָפֿט. זײט שטיל.
די קינדער ריידן זייער שטיל.
גיטעלע פֿרעגט:
– מאמע, קען איד דיר העלפֿון?
און מאטעלע זאגט:
– איד וויל אויך העלפֿון, מאמע.
זאגט די מאמע:
– גוט, קינדער, איר קענט מיר העלפֿון.

די קינדער העלפֿן

די מאמע גיט מאטעלען געלט און זי זאגט:
— מאטעלע, גיי קויפן ברויט.
און צו גיטעלען זאגט די מאמע:
— גיטעלע, העלף מיר וואשן די טעלער.
מאטעלע נעמט דאס געלט.
ער גייט קויפן ברויט.
גיטעלע העלפט וואשן די טעלער.
זי וואשט און זי זינגט שטיל א ליד.
עס איז א ליד פון א מיידעלע,
וואס העלפט איר מאמען.
די מאמע שמייכלט:
— עס איז א שיין ליד, גיטעלע,
זייער א שיין ליד.

דער טאטע

קומט אהיים

דער טאטע קומט אהיים פֿון
דער ארבעט.

ער פֿרעגט:

— וואָס מאַכט פֿייגעלע?

די מאַמע ענטפֿערט:

— בעסער, זי נעמט די מעדיצין

ווי אַ גוט מיידעלע.

— וואָס זאָגט דער דאָקטער? —

פֿרעגט דער טאטע.

— דער דאָקטער זאָגט אז דער האַלדז

איז אַ ביסל רויט.

זי וועט ליגן אין בעט צוויי טעג

און זי וועט ווידער זיין געזונט —

זאָגט די מאַמע.

— און וואָס מאַכן די קינדער?

פֿרעגט דער טאטע און ער שמייכלט.

זאָגט מאַטעלע:

— מיר העלפֿן דער מאַמען.

און גיטעלע זאָגט:

— יא, יא, טאטע,

מיר העלפֿן דער מאַמען.

לייענען - לערנען - שפילן

זינג!

ריידן

העלפן

דאס ברויט

די טעלער

שלאפן

זייער גוט

זע!

דאס געלט

גי!

זייער שיין

זייער שטיל

מאַטעלע ווערט אַכט יאָר

הײַנט איז מאַטעלעס געבורטסטאָג.
מאַטעלע ווערט אַכט יאָר.
אַז מאַטעלע שטייט אויף,
זאָגט די מאַמע:

- אַ פֿרײלעכער געבורטסטאָג!
און אַלע שרײַען אויס:
- אַ פֿרײלעכער געבורטסטאָג, מאַטעלע!
די מאַמע זאָגט:
- מאַטעלע, מיר מאַכן שפּת אַ יום־טובֿ.
פעט אַלע דײַנע פֿרײַנד צו קומען.
- און ווער נאָך קומט
צו מאַטעלעס געבורטסטאָג? —
- פֿרעגט דער טאַטע און ער שמײכלט.
- ווער? — פֿרעגן די קינדער.
- ווער נאָך קומט?

דער פֿעטער מלך

דער טאָטע שמייכלט און ער זאָגט:
— דער פֿעטער מלך קומט.

אלע ווערן פֿריילעך.

פֿייגעלע איז שוין געזונט. זי שרײַט:

— דער פֿעטער מלך, דער פֿעטער מלך!

און גיטעלע זאָגט:

— עס וועט שוין זײַן פֿריילעך.

די קינדער גייען אוועק אין שול.

זיי זײַנען זייער פֿריילעך.

שבת וועט זײַן אַ יום־טובֿ פֿאַר מאַטעלען.

און זיי זײַנען פֿריילעך:

עס קומט דער גוטער פֿעטער מלך.

דער פֿעטער מלך קען מאַכן קונצן.

ער קען זינגען שיינע לידער.

ער קען דערציילן אַ שיינע מעשה.

מאַטעלעם געבורטס־טאָג

עס איז שבת.
מאַטעלעם אלע פֿרײַנד זײַנען דאָ.
אלע עסן גוטע זאַכן,
זיי זינגען פֿרײַלעכע לידער.
די קינדער זינגען אַ שײַן ייִדיש ליד:

צו דיין געבורטס־טאָג,
צו דיין יום־טובֿ הייַנט,
זײַנען געקומען
אלע דינע גוטע פֿרײַנד.

עס קומט דער פֿעטער מלך.
— גוט־יום־טובֿ! —
זאָגט פֿרײַלעך דער פֿעטער מלך.
און אלע קינדער שרײַען:
— גוט־יום־טובֿ, פֿעטער מלך!
דער פֿעטער מלך זאָגט:
— עס איז צו שטיל, קינדער.
עס איז הייַנט אַ פֿרײַלעכער טאָג.
מאַטעלע ווערט אַכט יאָר.
לאַמיר אלע זינגען.

ווער וויל זען קונצן?

דער פֿעטער מלך זינגט:

לאמיר מאַטעלען פאגריסן...

און אלע קינדער העלפֿן:

לאמיר מאַטעלען פאגריסן,

לאמיר, לאמיר, לאמיר, לאמיר,

לאמיר, לאמיר, לאמיר, לאמיר,

לאמיר מאַטעלען פאגריסן.

נאָך דעם פֿרעגט דער פֿעטער מלך:

— ווער וויל זען קונצן?

שרייען די קינדער:

— אלע! אלע ווילן זען קונצן!

זאגט דער פֿעטער מלך:

— גוט, קינדער, זיצט אלע שטיל

און קוקט מיט

ביידע אויגן.

דער פֿעטער מלך מאַכט קונצן

ער נעמט אַ פעני און לייגט עס אויף דער האַנט.
ער ווייזט אויף דער פעני און ער פֿרעגט:

— עס איז דאָ?

שרייען די קינדער:

— יאָ, עס איז דאָ!

צײַלט דער פֿעטער מלך שטיל:

אינס איז גוט,

צוויי איז פֿיין,

זאַל די פעני

מער ניט זײַן.

די קינדער קוקן

אויף דעם פֿעטער מלכס האַנט.

יאָ, די פעני איז מער ניטאָ.

לאַכן די קינדער און זיי בעטן:

— זאַל די פעני ווידער זײַן!

זאָגט דער פֿעטער מלך:

— גוט, קינדער, קוקט אַלע אויף מיין האַנט.

קוקט מיט ביידע אויגן.

אינס איז גוט,

צוויי איז פֿיין,

זאַל די פעני

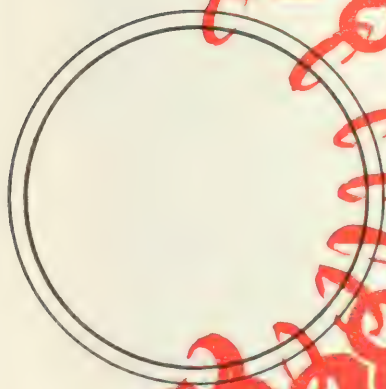
ווידער זײַן!

די פעני איז ווידער דאָ

איז פֿעטער מלכס האַנט.

די קינדער לאַכן. די קינדער זײַנען פֿריילעך.

זיי ווילן נאָך און נאָך קונצן.

א פֿריילעכער יום־טוב

הינט איז פורים, פרידער,
עס איז דער יום־טוב גרויס.
לאמיר זינגען לידער
און גיין פֿון הויז צו הויז.

הינט איז פורים,
מארגן איז אויס,
גיש מיר א פעני
און ווארף מיר ארויס.

פון דער מגילה

אחשורוש

המון

מרדכי

אסתר

די מעשה פֿון דער מגילה

דער לערער דערציילט
די מעשה פֿון דער מגילה.
ער דערציילט פֿון אַ שלעכטן מענטשן, המן.
דאָס איז געווען זייער אַ שלעכטער מענטש.
ער דערציילט פֿון אַ שיין מיידל, אסתר.
זי איז געווען אַ ייִדיש מיידל.
עס איז אַ לאַנגע מעשה.
עס איז אַ שיינע מעשה.
נאָך דעם זאָגט דער לערער:
— קינדער, לאַמיר זינגען די פּוּרִים־לידער.
די קינדער שרײַען:
— יא, יא, לאַמיר זינגען.
דער לערער זינגט מיט די קינדער.
זיי זינגען די שיינע פּוּרִים־לידער.

פורים

בֵּי דַעַם טִישׁ

די גאַנצע משפּחה זיצט בֵּי דַעַם טִישׁ.
דער פֿעטער מלך איז אויך דאָ.
עס איז פורים. עס איז פֿריילעך.
אויף דעם טיש זײַנען דאָ גוטע זאַכן.
דער טאַטע זאָגט צו די קינדער:
— לאַמיר זינגען אַ פורים־ליד.
מאַטעלע זינגט אַ ליד. אַלע העלפֿן.
פֿייגעלע וויל אויך העלפֿן.
זי זינגט ניט. זי שרײַט.
דער טאַטע שמייכלט.
די מאַמע שמייכלט.
דער טאַטע זאָגט:
— הײַנט קענט איר טומלען, קינדער.
הײַנט איז פורים.

די מגילה.

די מעשה
א גוטער
דער יום-טוב
א שלעכטער
א פריילעכער
די גאנצע משפחה
פון הויז צו הויז
נאך דעם
טומלען
א גוטע זאך
גוטע זאכן
ווארף מיד ארויס

א שפיר אין גראמען

דער פֿעטער מלך שפילט מיט די קינדער
א שפיר אין גראמען.

דער פֿעטער מלך זאגט:

— קינדער, זיצט שיין און שטיל,
מיר הייבן אן די שינע שפיל.

די קינדער זיצן שטיל.

דער פֿעטער מלך זאגט:

— איד גיי.

זאגט גיטעלע:

— און איד שטיי.

און מאטעלע זאגט:

— אין א ריי.

די מאמע ציילט: — איינס און צוויי.

זאגט מאטעלע: — עס פאלט א שניי.

פייגעלע שפילט אויך. זאגט זי:
 – און מיין קעפעלע טוט מיר וויי.
 לאכט אלע. דער פֿעטער מלך לאכט אויך.
 ער זאגט:
 – מיר זיצן אלע ביים טיש.
 זאגט גיטעלע:
 – און מיר עסן חלה מיט פֿיש.
 לאכט דער פֿעטער מלך:
 – איד קען שיינע לידער.
 שרייט מאטעלע:
 – מיר זיינען אלע פֿרידער.
 דער פֿעטער מלך זאגט:
 – איד קען א ליד „מיר זיינען אלע פֿרידער“.

א שיין ליד

דער פֿעטער מלך זאגט:
עס איז זייער א שיין ליד,
— זינגט דאָס ליד, זינגט דאָס ליד —
פעטן די קינדער.

דער פֿעטער מלך זינגט
און די קינדער העלפֿן זינגען:

און מיר זינגען אלע פרידער,
אוי, אוי, אלע פרידער.
און מיר זינגען שינע לידער,
אוי, אוי, אוי.

און מיר האַלטן זיך אין איינעם,
אוי, אוי, זיך אין איינעם,
און מיר האַלטן זיך אין איינעם,
אוי, אוי, אוי.

טראַ-לאַ-לאַ, טראַ-לאַ-לאַ,
טראַ-לאַ-לאַ.

העלא, העלא, העלא!

עס איז אַ שיינער טאָג.

די קינדער גייען אַהיים פֿון שול.

די זון איז וואַרעם. דער שניי איז ניטאָ.

זאָגט גיטעלע:

— זע. עס קומט דער פֿרילינג.

און פֿערעלע זאָגט:

— איד האָב זייער ליב פֿרילינג.

איד האָב ליב די זון.

איד האָב ליב די פֿייגעלעך.

סערעלע זאָגט:

— קינדער, איד קען אַ ליד פֿון פֿרילינג,

עס איז אַ שיינ ליד:

העלא, העלא, העלא!

דער פֿרילינג איז שוין דאָ.

דער פֿרילינג קומט, דער פֿרילינג גייט

מיט זון, מיט פֿייגעלעך, מיט פֿרייד

דער פֿרילינג איז שוין דאָ!

העלא, העלא, העלא!

די קינדער גייען אַהיים פֿריילעכע.

זיי זינגען דאָס שיינע ליד פֿון פֿרילינג.

די מענטשן הערן דאָס ליד און זיי

שמייכלען.

לַיְהוָה מִיָּד

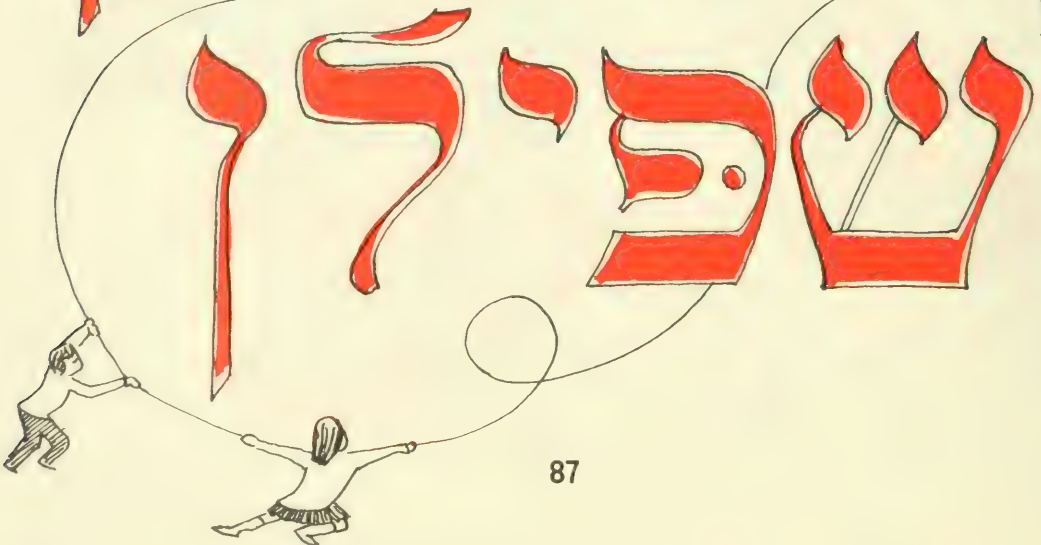
לַיְהוָה עֵנַעַן

לַעֲרֹת נַעַן

שֶׁפִּי לֵן

די זון

די פרידער

דער ברודער

די לידער

דאס ליד

די פייגעלעך

דאס פייגעלעך

די מענטשן

דער מענטש

מיר עסן

מיר זיצן

גראמען

מיר זיינען פריילעך

א שפיל

שפילט

א פרייד

דער פריילינג

פסח

פסח ליבער, פסח שיינער,
קום שוין גיכער, קום אריין.

עס ווארט אויף דיר די פֿרישע מצה,
און דער גוטער זיסער וויין.

דער ליבער יום־טוב פסח קומט

עס איז אַ שיינער טאָג. די זון שיינט.
די מאַמע, גיטעלע, מאַטעלע און פייגעלע
גייען קויפֿן נייע קליידער.

די מאַמע קויפֿט פֿאַר מאַטעלען נייע שיד.
פֿאַר גיטעלען קויפֿט די מאַמע
אַ רויט קליידעלע.

און פֿאַר פייגעלען קויפֿט זי אַ ווייס קליידעלע.
די קינדער האָבן ליב נייע זאַכן.
די מאַמע זאָגט:

— קינדער, לאַמיר גיין קויפֿן עסן אויף פסח.
פייגעלע פֿרעגט:

— מאַמע, וויפֿל טעג איז פסח?
זאָגט מאַטעלע:

— פסח איז אַכט טעג.

די מאַמע קויפֿט מצה. זי קויפֿט וויין.

זי קויפֿט נאָך און נאָך גוטע זאַכן.

די קינדער גייען אַהיים פֿריילעכע.

זיי העלפֿן טראָגן די גוטע זאַכן אַהיים.

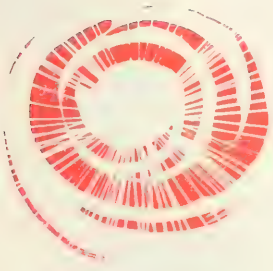

בשטה

אויפן ניר

שווימט דאס קעסטל אויפן טיך,
אויפן גרויסן ניר.
שווימט דאס קעסטל רואיק, גלייך,
שווימט דאס קעסטל שטייל.

דאָס לעמעלע

דאָס לעמעלע
קען מער נישט גיין.
עס ליגט אין זאמד
אליין, אליין.

דאָס וואַסער — וויינט,
די זון — זי פרענט.
נעמט עס משה
אויף די הענט.

מאַטעלע פֿרעגט די פֿיר קשיות

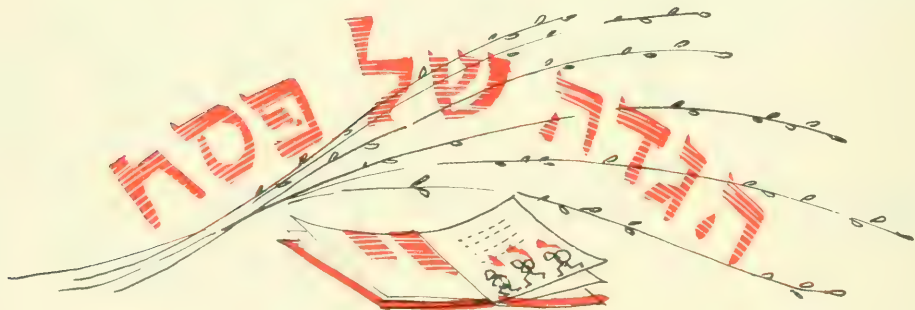
די גאַנצע משפּחה גייט צום זיידן
און צו דער באַבען צום סדר.

דער פֿעטער מלך קומט אויך,
אלע טראַגן נייע קליידער.
אויפֿן טיש איז דאָ מצה און ווייץ.
די באַבע צינדט די ליכט און זי זאָגט:
— גוט־יום־טובֿ אייך אלעמען!

אלע זאָגן:

— גוט־יום־טובֿ! גוט־יום־טובֿ!
און זיי זעצן זיך צום טיש.
דער זיידע זאָגט די הגדה און אלע העלפֿן.
מאַטעלע פֿרעגט די פֿיר קשיות.

פֿאַר וואָס איז די דאָזיקע נאַכט פֿון סדר
אַנדערש פֿון אלע נעכט פֿון אַ גאַנץ יאָר?

טייערע מלכה

אלע זינגען לידער פֿון פסח.
די מאמע גייט אַרײַן אין קיך.

זי העלפֿט דער באַבען.
די באַבע און די מאמע
ברענגען אַרײַן דאָס עסן.

אלע טרינקען ווײַן.

מאָטעלע און גיטעלע טרינקען אויך.
זאָגט פֿייגעלע:

— איך וויל אויך אַ ביסל ווײַן.
זאָגט דער פֿעטער מלך:

אז אַ מיידעלע טרינקט ווײַן,
שלאַפֿט דאָס מיידעלע אײַן.

זאָגט פֿייגעלע:

— גיב מיר אַ ביסעלע, אַ קליין ביסעלע!
איך וועל ניט שלאַפֿן.

דער טאָטע גיט פֿייגעלען אַ ביסעלע ווײַן.
פֿייגעלע טרינקט און זי זאָגט:

— זע, איך טרינק און איך שלאַף ניט אײַן.
לאַכן אלע. אלע זײַנען פֿריילעך.

דער טאָטע זאָגט:

— קינדער, לאַמיר הערן אַ שײַן ליד פֿון פסח.
די קינדער זינגען:

טייערע מלכה, גיב מיר דעם פעכער,
געזונט זאלסטו זײַן. דעם פעכער מיט ווײַן.

מיר זינגען ניט

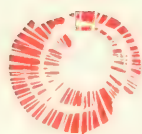

מיר זינגען ניט. מיר לאכן ניט.
מיר שפילן ניט קיין שפיל.
דער לערער רעדט פֿון ביזע טעג,
רעדט טרויעריק און שטיל.

זיי האָבן יִדן, יונג און אלט,
געהרגעט אזוי פֿיל.
מיר זינגען ניט. מיר לאכן ניט.
מיר זיצן זייער שטיל.

י ש ר א ל

דאָס לאַנד איז שײַן,
דער מענטש צופֿרידן,
עס פויט זיך גיך
דאָס לאַנד פֿון ייִדן.

דער זיידע און די פאפּע

פֿליען קיין ישראל

דער זיידע און די פאפּע פֿליען קיין ישראל.
נאָכן סדר זאָגט דער זיידע :

— קינדער, איד און די פאפּע
פֿליען קיין ישראל.

מיר פֿליען אויף גאַנצע פיר וואָכן.
זאָגט מאַטעלע:

— ישראל איז אַ ייִדיש לאַנד.

עס איז אַ שיין לאַנד.

עס איז אַ נייַ לאַנד.

שרייט פֿייגעלע:

— זיידע, פאפּע,

איד וויל אויך פֿליען קיין ישראל.

עם קומט דער ליבער זומער

עם איז אַ שיינער טאג.
די זון שיינט.
עם איז וואַרעם.

דער לערער זאָגט:

— נאָך אַ וואָך און נאָך אַ וואָך
און עם וועט זיין זייער הייס.
— איך האָב ליב זומער! — שרייט לייבעלע.

פֿרעגט דער לערער:

— פֿאַר וואָס האָסטו אזוי ליב זומער?
ענטפֿערט לייבעלע:

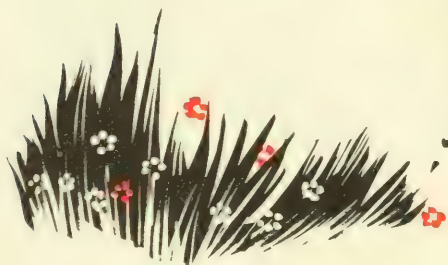
— זומער גייט מען ניט אין שול...
אַלע קינדער לאָבן. דער לערער לאַכט אויך.

עם פֿליען די פיימער,

עם וואַקסן די פֿלומען,

צו אונדז איז דער זומער,

דער זומער געקומען.

איז די שיינע ווארעמע טעג

מאטעלע זאגט:

— זומער בין איד אין קעמפ.

סערעלע זאגט:

— איד בין ניט אין קעמפ,

מיין משפחה האט א זומער-הויז.

און בערעלע זאגט:

— איד בין זומער ביי מיין פעטער

אין קאנאדע.

פֿרעגט גיטעלע:

— וואס טוט דער לערער זומער?

ענטפֿערט דער לערער:

— זומער האב איד ליב צו שווימען.

זומער האב איד ליב צו ליגן אויף דער זון.

זומער האב איד ליב צו רוען.

זאגט מאטעלע:

— ווער עס לערנט מיט אונדז א גאנץ יאר

דארף טאקע רוען.

די קינדער לאכן. אויך דער לערער לאכט:

— איר זינט אלע זייער גוטע קינדער.

איד האב אייך זייער ליב.

די בעסטע מאמע

באלד וועט זיין מוטערס-טאג.
די קינדער לערנען אין שול א ניי ליד.
עס איז א ליד פֿון א מאמען.
נאך דעם דערציילט דער לערער א מעשה:
— א קליין יינגעלע שטייט אויף דער גאס
און ער וויינט.

קומט צו א מאן און פֿרעגט:
— פֿאר וואס וויינסטו, יינגעלע?
ענטפֿערט ניט דאס יינגעלע. ער וויינט.
פֿרעגט דער מאן נאך א מאל:
— וואס איז, יינגעלע, פֿאר וואס וויינסטו?
— איד וויין... איד וויין...
איד ווייס ניט וואו מיין מאמע איז.
און דאס יינגעלע נעמט ווידער וויינען:
— מאמע, מאמע!
פֿרעגט דער מאן:

— ווער איז דיין מאמע, יינגעלע?
קוקט דאס יינגעלע אויפֿן מאן און ער זאגט:
— מיין מאמע? מיין מאמע
איז די בעסטע מאמע
אויף דער גאנצער וועלט.

א מתנה דער מאמען

הינט איז מוטערס־טאג.
די קינדער שטייען אויף פֿרי.
גיטעלע זאגט:
— פֿייגעלע, זאל זיין זייער שטיל.
זאל די מאמע הינט שלאפֿן לענגער.
הינט מאכן מיר פֿרישטיק
פֿאר דער מאמען און פֿארן טאטן.
פֿייגעלע, גיטעלע און מאטעלע גייען אין קוד.
זיי נעמען דאס עסן און שטעלן עס אויפֿן טיש.
די מאמע שטייט אויף.
דער טאטע שטייט אויף.
אלע קינדער שרייען:
— א פֿריילעכן מוטערס־טאג, מאמע!
די מאמע זאגט:
— א דאנק, קינדער, א דאנק!
זי גייט אין קוד, זעט זי:
אלץ שטייט שוין אויפֿן טיש.
שמייכלט די מאמע און זי זאגט:
— א דאנק, קינדער, א דאנק.
דאס איז זייער א שיינע מתנה.

די קינדער זינגען:

מוטערס־טאג,

מוטערס־טאג,

ווי טייער און ווי פֿיין!

ווי טייער און ווי פֿיין!

מוטערס־טאג,

מוטערס־טאג,

וואס קען נאך שענער זיין?

וואס קען נאך שענער זיין?

שבועות

פסח אַוועק,
שבועות געקומען;
וואַרעמע טעג,
עס פלײען די פלומען.

נאַר אויף צוויי טעג
איז שבועות געקומען;
גייט ער אַוועק —
פלייבן אונדז פלומען.

דער יום־טוב פֿון לערנען

אין שול איז היינט א יום־טוב.
אויפן לערערס טיש זיינען דא בלומען.
וואס איז דאס פֿאר א יום־טוב?
היינט איז ניט דער יום־טוב חנוכה.
עס איז ניט דער יום־טוב פורים.
עס איז ניט דער יום־טוב פסח.
עס איז ניט דער יום־טוב שבועות.
וואס פֿאר א יום־טוב איז היינט אין שול?

דער לערער שרייבט אויפֿן טאול:

— היינט איז א יום־טוב.

דער יום־טוב פֿון שול,

דער יום־טוב פֿון לערנען.

נאך דעם זאגט דער לערער:

— דאס ערשטע יאָר פֿון לערנען אין שול

גייט אוועק.

איר זייט גוטע קינדער.

איר האט ליב די שול.

איר האט ליב דאס לערנען.

איר קענט שוין א ביסל לייענען יידיש.

איר קענט שוין א ביסל שרייבן יידיש.

איר קענט שוין א ביסל ריידן יידיש.

איר קענט שוין זינגען יידישע לידער.

און איר וויסט שוין א ביסל

פֿון א יידישן יום־טוב.

אויפן פריפעטשיק

דער לערער נעמט אַ בוך אין האַנט
און ער זאָגט:

— דאָס איז דאָס נייע ייִדישע בוך.
— דאָס בוך וועלן מיר לערנען אין קלאַס פּ.
די קינדער נעמען די נייע ביכער.
זיי זיינען פֿריילעך און זיי זיינען אומעטיק.
זיי זיינען פֿריילעך, ווייל זיי וועלן צען וואָכן
ניט גיין אין שול.

זיי זיינען אומעטיק, ווייל זיי וועלן צען וואָכן
ניט זען דעם לערער.

דער לערער זאָגט:

— קינדער, לאַמיר זינגען אַ נייע ליד.
די קינדער זינגען מיט דעם לערער:

אויפן פריפעטשיק ברענט אַ פֿייערל

און אין שטוב איז הייס,

און דער רבי לערנט קליינע קינדערלעך

דעם אַלף־בית.

זאָגט זשע, קינדערלעך,

געדענקט זשע, טייערע,

וואָס איר לערנט דאָ,

זאָגט זשע נאָך אַ מאָל

און טאַקע נאָך אַ מאָל:

קמיראַלף — אַ.

די קינדער זינגען א סך יידישע לידער.
זיי גייען צו צו דעם לערער און זיי זאגן:

— א גוטן-טאג, לערער!

— האט א פריילעכן זומער, לערער!

און דער לערער זאגט:

— קינדער, האט א פריילעכן

און א געזונטן זומער.

איד וועל איך אלע זען אין קלאס ב.

זייט געזונט!

זייט געזונט, קינדער!

— זייט געזונט, לערער!

ווערטערבוך

P. 11
the
children
go
to, in
school

P. 12
Motele (name)
goes
Gitele (name)
and

P. 13
(he, she) comes, (they)
come

good morning!
teacher

P. 14
(he, she) says, (they) say
all
the

P. 15
(he, she) sings, (they) sing
to you
everyone
the, this
song

P. 16
is
a
Jewish
let's
Yiddish (language)

P. 19
happy New Year!
a good year!

P. 21
I
am
child
know, can
sing

P. 22
be
friend(s)
good

p. 11
di
kinder
geyen
in
shul

P. 12
Motele
geyt
Gitele
un

P. 13
kumt, kumen

gut-morgn!
lerer

P. 14
zogt, zogn
ale
der

P. 15
zingt, zingen
aykh
alemen
dos
lid

P. 16
iz
a
yidishe
lomir
yidish

P. 19
leshone toyve!
a gut-yor!

P. 21
ikh
bin
kind
ken
zing

P. 22
zayn
fraynd
gute

11 ז'
די
קינדער
גייען
אין
שול

12 ז'
מאָטעלע
גייט
גיטעלע
און

13 ז'
קומט, קומען

גוט-מאָרגן!
לערער

14 ז'
זאָגט, זאָגן
אלע
דער

15 ז'
זינגט, זינגען
איך
אלעמען
דאָס
ליד

16 ז'
איז
א
ייִדישע
לאָמיר
ייִדיש

19 ז'
לשנה טובה!
א גוט-יאר!

21 ז'
איך
בין
קינד
קען
זינג

22 ז'
זיין
פֿרײַנד
גוטע

P. 25
 tabernacle (for Succoth
 holiday)
 happy holiday!
 to you
 (to) sit
 with
 me

P. 26
 flag
 pretty, nice
 it is
 today

P. 27
 happy
 I like (enjoy)
 who

P. 28
 to
 to dance
 to jump
 to laugh
 to make

P. 29
 (they) read, (he, she) reads
 you (plural)
 well (good)

P. 31
 good day! good-bye!
 to (your) home
 take
 books
 tomorrow
 again
 Jewish
 learn

P. 32
 you are
 they
 good evening!
 mother
 see
 I have
 book
 from
 very

P. 25
 suke
 gut-yomtev!
 dir
 zitsn
 mit
 mir

P. 26
 fon
 sheyn
 es iz
 haynt

P. 27
 freylekh
 ikh hob lib
 ver

P. 28
 tsu
 tantsn
 shpringen
 lakhn
 makhn

P. 29
 leyenen, leyent
 ir
 gut

P. 31
 a gutn-tog!
 aheym
 nemt
 bikher
 morgn
 vider
 yidisher
 lernen

P. 32
 ir zayt
 zey
 gutn-ovnt!
 mame
 ze
 ikh hob
 bukh
 fun
 zeyer

ז' 25
 סוכה
 גוט-יום-טוב!
 דיר
 זיצן
 מיט
 מיר

ז' 26
 פֿאַן
 שייַן
 עס איז
 הייַנט

ז' 27
 פֿריילעך
 איך האָב ליב
 ווער

ז' 28
 צו
 טאַנצן
 שפּרינגען
 לאַכן
 מאַכן

ז' 29
 לייענען, לייענט
 איר
 גוט

ז' 31
 אַ גוטן-טאָג!
 אַהיים
 נעמט
 ביכער
 מאָרגן
 ווידער
 ייִדישער
 לערנען

ז' 32
 איר זײַט
 זײַ
 גוטן-אַװנט!
 מאַמע
 זע
 איך האָב
 בוך
 פֿון
 זײַער

P. 33

(he, she) teaches
us
to speak
songs
(to) hear

P. 34

go
also
little boy
little girl
herself

P. 37

(they) write, (he, she)
writes
let there be
a little
silence, quiet
sit
take
notebook(s)

P. 38

a little bit
becomes
full
bowl
on the
blackboard
know how
already

P. 39

little children
full
likes
he
new

P. 40

gets up, stands up
go
learn
to understand

P. 33

lernt
undz
reydn
lider
hern

P. 34

geyn
oykh
yingele
meydele
aley n

P. 37

shraybn, shraybt

zol zayn
a bisele
shtil
zitst
nemen
heft(n)

P. 38

a bisl
vert
fule
shisl
oyfn
tovl
kent
shoy n

P. 39

kinderlekh
ful
hot lib
er
nay

P. 40

shteyt oyf
gey
lern
farshteyn

ז' 33

לערנט
אונדז
ריידן
לידער
הערן

ז' 34

גיין
אויך
ינגעלע
מיידעלע
אליין

ז' 37

שרייבן, שרייבט

זאל זיין
א ביסעלע
שטיל
זיצט
נעמען
העפֿטן, העפֿטן

ז' 38

א ביסל
ווערט
פֿולע
שיסל
אויפֿן
טאָוול
קענט
שוין

ז' 39

קינדערלעך
פֿול
האַט ליב
ער
ניי

ז' 40

שטייט אויף
גיין
לערן
פֿאַרשטיין

P. 41

one
up to
ten
asks
who
(to) count, (he, she)
counts
in Yiddish

P. 42

two
quickly
in a line, row
four

P. 45

seven
brothers
days
week
what
are

P. 46

father
works
five
my
not
yes
at home
your
tailor

P. 47

this is the way
sews
really
thread
whole
write

P. 48

him
smile
laugh
thing

P. 41

eyns
biz
tsen
fregt
ver
tseyln, tseylt

oyf yidish

P. 42

tsvey
gikher
in a rey
fir

P. 45

zibn
brider
teg
vokh
vos
zaynen

P. 46

tate
arbet
finf
mayn
nit
yo
in der heym
ayer
shnayder

P. 47

ot azoy
neyt
dokh
fodem
gantse
shrayb

P. 48

dem
shmeykhl
lakh
zakh

ז' 41

איינס

ביז

צען

פֿרעגט

ווער

צײלן, צײלט

אויף ייִדיש

ז' 42

צוויי

גיכער

אין אַ רײ

פֿיר

ז' 45

זיבן

ברידער

טעג

וואָך

וואָס

זײנען

ז' 46

טאָטע

אַרבעט

פֿינף

מײַן

ניט

יאַ

אין דער היים

אײער

שנײדער

ז' 47

אַט אַזוי

נייט

דאָך

פֿאַדעם

גאַנצע

שרײַב

ז' 48

דעם

שמײכל

לאַך

זאַך

P. 51

Saturday
 Friday
 (to) sleep
 longer, later
 (I am, they are) able
 if
 allows, lets
 laughs

P. 52

dress
 girl's name (also bird)
 our
 little sister
 clean
 in his arms
 to the table
 family

P. 53

all over the world
 at the
 late
 gives, serves
 food
 khale, white bread
 fish

P. 55

Hannukah
 menorah (Hannukah lamp)
 dreydl, spinning top
 candles
 pancakes

P. 56

after
 money
 shouts
 grandfather, (to)
 grandfather
 grandmother, (to)
 grandmother
 answer
 lights

P. 51

shabes
 fraytik
 shlofn
 lenger
 ken, kenen
 az
 lozt
 lakht

P. 52

kleydele
 Feygele
 undzer
 shvesterl
 reyn
 oyf di hent
 tsu dem tish
 mishpokhe

P. 53

oyf der velt
 baym
 shpet
 git
 esn
 khale
 fish

P. 55

khanuke
 menoyre
 dreydl
 likhtlekh
 latkes

P. 56

nokh
 gelt
 shrayt
 zeyde, zeydn

bobe, boben

entfern
 tsindt on

ז' 51

שבת
 פריטיק
 שלאפן
 לענגער
 קען, קענען
 אז
 לאזט
 לאכט

ז' 52

קליידעלע
 פייגעלע
 אונדזער
 שוועסטערל
 ריין
 אויף די הענט
 צו דעם טיש
 משפחה

ז' 53

אויף דער וועלט
 ביים
 שפעט
 גיט
 עסן
 חלה
 פיש

ז' 55

חנוכה
 מנורה
 דריידל
 ליכטלעך
 לאטקעס

ז' 56

נאך
 געלט
 שרייט
 זיידע, זיידן

באָבע, באָבען

ענטפֿערן
 צינדט אָן

P. 57

makes
house
warm
to the
to your health!
small
not
enjoy it!

P. 58

made
smiles
receive
(to) Gitele
(to) Motele
here is

P. 61

snow
look
white
snowman

P. 62

winter
park
cold
sled(s)
go sleigh riding
Motele's
falls

P. 63

in the morning
not well
lies
get up!
head
hurts me

P. 64

doctor
Feygele's
throat
red
will!
bed
medicine
your

P. 57

makht
hoysz
varem
tsum
tsu gezunt!
kleyn
nit keyn
est gezunt!

P. 58

gemakht
shmeykhlt
bakumt
Gitelen
Motelen
na

P. 61

shney
kukn
vayser
shney-mentsh

P. 62

vinter
park
kalt
shlitle(kh)
shlitlen zikh
Moteles
falt

P. 63

in der fri
nit gezunt
ligt
shtey oyf!
kepele
tut mir vey

P. 64

dokter
Feygeles
haldz
royt
vet
bet
meditsin
dayn

ז' 57

מאַכט
הויז
וואַרעם
צום
צו געזונט!
קליין
ניט קיין
עסט געזונט!

ז' 58

געמאַכט
שמייכלט
באַקומט
גיטעלען
מאָטעלען
נא

ז' 61

שניי
קוקן
וויסער
שניי-מענטש

ז' 62

ווינטער
פארק
קאַלט
שליטעלע, שליטעלעך
שליטלען זיך
מאָטעלעס
פֿאַלט

ז' 63

אין דער פֿרי
ניט געזונט
ליגט
שטיי אויף!
קעפעלע
טוט מיר וויי

ז' 64

דאָקטער
פֿייגעלעס
האַלדז
רויט
וועט
בעט
מעדיצין
דיין

P. 67

want
(to) help
ask
better
she
is sleeping

P. 68

to buy
bread
wash, washes
dishes
helps

P. 69

how is Feygele?

how are the children?

P. 71

eight
years
birthday
happy
shout, cry out
your

P. 72

uncle Meylekh
away
good
tricks
tell
story
nice

P. 73

are here
things
happy
came
shout
day

P. 74

(to) see
let's welcome, greet
want
both
eyes

P. 67

vil
helfn
fregn
beser
zi
shloft

P. 68

koyfn
broyt
vashn, vasht
teler
helft

P. 69

vos makht
Feygele?
vos makhn di
kinder?

P. 71

akht
yor
geburtstog
freylekher
shrayen oys
dayne

P. 72

feter Meylekh
avek
guter
kuntsn
dertseyln
mayse
sheyne

P. 73

zaynen do
zakhn
freylekhe
gekumen
shrayen
tog

P. 74

zen
lomir bagrisn
viln
beyde
oygn

ז' 67

וויל
העלפן
פֿרעגן
בעסער
זי
שלאָפֿט

ז' 68

קויפֿן
ברויט
וואַשן, וואַשט
טעלער
העלפֿט

ז' 69

וואָס מאַכט
פֿייגעלע ?
וואָס מאַכן
די קינדער ?

ז' 71

אַכט
יאר
געבורטסטאָג
פֿריילעכער
שרייען אויס
דיינע

ז' 72

פֿעטער מלך
אַוועק
גוטער
קונצן
דערציילן
מעשה
שיינע

ז' 73

זיינען דאָ
זאָכן
פֿריילעכע
געקומען
שרייען
טאָג

ז' 74

זען
לאַמיר באַגריסן
ווילן
ביידע
אויגן

P. 75

penny
 puts, places
 hand
 shows
 is it here?
 fine
 more
 be no more, vanish
 Meylekh's
 not here, disappeared
 ask, beg

P. 77

Purim (holiday)
 big, great
 is gone, over
 throw me out
 give

P. 78

Megillah (scroll read
 on Purim)
 Haman
 Ahasuerus
 Esther
 Mordecai

P. 79

tells
 king
 bad, evil

(about) a man
 girl
 was
 long
 afterwards

P. 80

at
 make noise, be noisy

P. 83-84

game, play
 rhymes
 begin
 stay

P. 85

oh!
 keep, stay
 together

P. 75

peni
 leygt
 hant
 vayzt
 es iz do?
 fayn
 mer
 mer nit zayn
 Meylekhs
 nito
 betn

P. 77

purim
 groys
 iz oys
 varf mikh aroys
 gib

P. 78

megile

Homen
 Akhashverush
 Ester
 Mordkhe

P. 79

dertseylt
 meylekh
 shlekhtn,
 shlekhter

mentshn
 meyd
 geven
 lange
 nokh dem

P. 80

bay
 tumlen

P. 83-84

shpil, shpilt
 gramen
 heybn on
 shtey

P. 85

oy!
 haltn zikh
 in eynem

ז' 75

פעני
 לייגט
 האנט
 ווייזט

עס איז דא?

פֿײַן

מער

מער ניט זײַן

מלכס

ניטאָ

בעטן

ז' 77

פורים

גרויס

איז אויס

וואַרף מיך אַרויס

גיב

ז' 78

מגילה

המן

אַחשוּרוּשׁ

אַסתר

מֶרדכי

ז' 79

דערציילט

מלך

שלעכטן, שלעכטער

מענטשן

מיידל

געווען

לאַנגע

נאָך דעם

ז' 80

בײַ

טומלען

ז' 84-83

שפּילט, שפּילט

גראַמען

הײבן אָן

שטיי

ז' 85

אוי!

האַלטן זיך

אין איינעם

P. 86

spring
 beautiful, lovely
 sun
 birds
 joy
 Sarah
 people
 smile

P. 89

Passover
 beloved
 come here
 waits
 fresh
 matzoh
 sweet
 wine

P. 90

shines
 new
 clothes
 shoes
 white
 how many
 buys
 (to) carry

P. 91

Moses
 Nile (river)
 floats, drifts
 basket
 river
 large
 gently
 straight

P. 92

little lamb
 no longer, no more
 sand
 water
 far
 burns

P. 86

friling
 sheyner
 zun
 feygelekh
 freyd
 Serele
 mentshn
 shmeykhlen

P. 89

peysakh
 liber
 kum arayn
 vart
 frische
 matse
 ziser
 vayn

P. 90

shaynt
 naye
 kleyder
 shikh
 vays
 vifl
 koyft
 trogn

P. 91

Moyshe
 nil
 shvimt
 kestl
 taykh
 groysn
 ruik
 glaykh

P. 92

lemele
 mer nit
 zamd
 vaser
 vayt
 brent

86 ז'

פֿרילינג

שיינער

זון

פֿייגעלעך

פֿרייד

סערעלע

מענטשן

שמייכלען

89 ז'

פסח

ליבער

קום אַרײַן

וואַרט

פֿרישע

מצה

זיסער

וויין

90 ז'

שיינט

נייע

קליידער

שיך

ווייס

וויפֿל

קויפֿט

טראַגן

91 ז'

משה

ניל

שווימט

קעסטל

טייך

גרויסן

רואיק

גלייך

92 ז'

לעמעלע

מער ניט

זאַמד

וואַסער

ווייט

ברענט

P. 93

questions
seder
candles
Haggadah
why
this particular
night
nights
different
whole, entire

P. 94

kitchen
bring in
drink, drinks
falls asleep
dear
queen
you should
may you be well!

cup, goblet

P. 95

speaks
bad times
sad
killed
so many
Jews

P. 96

after
fly
to Israel
four whole weeks

P. 97

country
is being built

P. 99

summer
it will be
hot
do you like
blossom
trees
flowers
grow

P. 93

kashes
seyder
likht
hagode
far vos
di dozike
nakht
nekht
andersh
gants

P. 94

kikh
brenge arayn
trinken, trinkt
shloft ayn
tayere
malke
zolstu
gezunt zolstu
zayn!
bekher

P. 95

redt
beyze teg
troyerik
geharget
azoy fil
yidn

P. 96

nokhn
flien
keyn yisroel
gantse fir vokhn

P. 97

land
es boyt zikh

P. 99

zumer
es vet zayn
heys
hostu lib
blien
beymer
blumen
vaksn

ז' 93

קשיות
סדר
ליכט
הגדה
פאר וואס
די דאזיקע
נאכט
נעכט
אנדערש
גאנץ

ז' 94

קיד
ברענגען אריין
טרינקען, טרינקט
שלאפט איין
טייערע
מלכה
זאלסטו
געזונט זאלסטו זיין!

בעכער

ז' 95

רעדט
בייזע טעג
טרויעריק
געהרגעט
אזוי פיל
יידן

ז' 96

נאכן
פליען
קיין ישראל
גאנצע פיר וואכן

ז' 97

לאנד
עס בויט זיך

ז' 99

זומער
עס וועט זיין
היים
האסטו ליב
בליען
ביימער
בלומען
וואקסן

P. 100

warm
camp
Canada
swim
rest
really has to

P. 101

best
soon
Mother's day
street
cry, cries
man
do you cry
does not reply
I don't know
where

P. 102

gift
breakfast
the food
put
thank you
dear
prettier

P. 105-106

Shavuoth
only
remain
what kind of a
first
know

P. 107-108

fireplace
will
class
sad
weeks
because
small flame
room
teacher
small
Jewish alphabet
remember
indeed
healthy
many more

P. 100

vareme
kemp
kanade
shvimen
ruen
darf take

P. 101

beste
bald
muterstog
gas
veyn, veynt
man
veynstu
entfert nit
ikh veys nit
vu

P. 102

matone
frishtik
dos esn
shteln
a dank
tayer
shener

P. 105-106

shvues
nor
blaybn
vos far a
ershte
veyst

P. 107-108

pripetshik
veln
klas
umetik
vokhn
vayl
fayerl
shtub
rebe
kleyne
alef-beyz
gedenkt zhe
take
gezunt
nokh a sakh

100 ז'

וואַרעמע
קעמפ
קאַנאַדע
שווימען
רוען
דאַרף טאַקע

101 ז'

בעסטע
באַלד
מוטערסטאָג
גאַס
וויין, וויינט
מאַן
וויינסטו
ענטפֿערט ניט
איך ווייס ניט
וואו

102 ז'

מתנה
פֿרישטיק
דאָס עסן
שטעלן
אַ דאַנק
טייער
שענער

106-105 ז'

שבֿועות
נאַר
בלייבן
וואָס פֿאַר אַ
ערשטע
ווייסט

108-107 ז'

פֿריפעטשיק
וועלן
קלאַס
אומעטיק
וואַכן
ווייל
פֿייערל
שטוב
רבי
קליינע
אַלף-בית
געדענקט זשע
טאַקע
געזונטן
נאַך אַ סך

א ווארט פֿון מחבר

די ערשטע אויפֿלאגע פֿון דעם בוך „יִיִדישע קינדער א“ איז אַרויס אין יאָר 1959. אין משך פֿון דער צײַט זײַנען שוין געדרוקט געוואָרן פֿינף אויפֿלאַגעס, אין 25 טויזנט עקזעמפּלאַרן, וואָס זײַנען גענוצט געוואָרן אין ייִדישע שולן איבער גאַר דער וועלט. דער מחבר האָט געהאַט די פֿרײַד צו זען ייִדישע קינדער לײענען און לערנען פֿון דעם בוך ניט נאָר אין די פֿאַראײניקטע שטאַטן און קאַנאַדע, נאָר אויך אין די ייִדישע שולן אין דרום-אַמעריקע און מדינת ישׂראל. מיר האָבן אויך בריוו פֿון ייִדישע שולן אין אויסטראַליע, מעקסיקע, ווענעזועלאַ און פּאַריז, וואו דאָס בוך ווערט געלערנט מיט הצלחה. דער קאַנטראַלירטער וואַקאַבולאַר, די גרויסע צאָל לידער און די היימישע משפּחה-טעמאַטיק פֿונעם בוך האָבן געהאַלפֿן אָנהאַלטן דעם אינטערעס פֿון די תּלמידים.

פֿאַרן אַרויסגעבן די איצטיקע נײַע אויסגאַבע האָבן מיר געבעטן אַ צאָל לערערס אונדז צו שרײַבן זײערע דערפֿאַרונגען בײַם לערנען דאָס בוך, ווי אויך זײערע עצות ווי אזוי עס אויסצופּעסערן. מיט אַ טײל פֿון דער היפּשער צאָל ענטפֿערס און עצות האָבן מיר זיך גערעכנט בײַם איבעראַרבעטן דאָס איצטיקע בוך: מיר האָבן עס פֿאַרגרינגערט אזוי, אַז די תּלמידים פֿון קלאַס א' זאָלן עס קענען פֿאַרענדיקן אין משך פֿון איין יאָר; מיר האָבן צוגעגעבן אַ צאָל יום-טובֿים, וואָס האָבן אין די ערשטע אויסגאַבעס געפֿעלט; און צום סוף פֿון יעדער טעמאַטישער אָפּטיילונג האָבן מיר צוגעגעבן אַ זײַטל מיט נײַע ווערטער, וואָס קענען גענוצט ווערן ווי אַ שפּיל, פּדי איינצוזחורן און אויסצולערנען דעם וואַקאַ-בולאַר. פֿאַרשטייט זיך, אַז דער לערער וועט דאָ דאַרפֿן אַרויסווייזן זײַנע שעפֿערישע איינפֿאַלן, אַז דאָס איינזחורן די ווערטער זאָל ניט ווערן מעכאַניש און במילא ניט אינטערעסאַנט.

מיר האָבן אויך איינגעפֿירט אַ געוואַנטע נײַס: בכדי צו געווינען דעם קינדס אינטערעס, עס זאָל מאַטיווירט ווערן צו וועלן לערנען ייִדיש, האָבן מיר אָנגעשריבן אַן אַרײַנפֿיר אין ענגליש (פֿאַר די שפּאַניש-רעדנדיקע לענדער גיבן מיר דעם אַרײַנפֿיר אין שפּאַניש). עס איז וויכטיק, אַז דער אַרײַנפֿיר זאָל געלײענט ווערן אין קלאַס, און דער לערער זאָל אַרויסהײבן די מאַטיווירונגען פֿאַר וואָס אַ ייִדיש קינד דאַרף לערנען ייִדיש. דער שעפֿערישער לערער קען אַנטוויקלען אַרום דעם אַרײַנפֿיר עטלעכע ביז גאַר אינטערעסאַנטע לעקציעס, וואָס זאָלן אים העלפֿן בײַם אָנהײבן דאָס לײענען.

צום סוף פֿון בוך ברענגען מיר אַ רשימה פֿון אַלע ווערטער, לויט די זײַטלעך אויף וועלכע זײ געפֿינען זיך. די ווערטער זײַנען אויך טראַנסלירט און איבער-געזעצט אויף ענגליש, פּדי זײ זאָלן זײַן אַ הילף ניט נאָר פֿאַרן תּלמיד, נאָר אויך פֿאַר די עלטערן וואָס קענען ניט קיין ייִדיש.

מיר דרוקן אויך זיי מוזיק צו די מערסטע לידער וואס געפינען זיך אין בוך, ס'רוב געשאפן פון מיכל געלבארט ע"ה. די מוזיק איז צוגעגרייט געווארן צום דרוק פון מלכה גאטליב; די גיטארע-אקארדן זיינען פון זלמן מלאמעק. די לערערס וואס קענען זינגען דארפן אריינפליכטן דאס געזאנג ווי א טייל פון די לעקציעס; אנדערע דארפן זארגן דערפאר, אז די לידער זאלן איינגעזונגען ווערן פון די געזאנג-לערערס.

מיר האבן אויך געזארגט אז די אילוסטראציעס זאלן זיין מאדערנער אין קאלירפולער. פאר דעם קומט א דאנק דער קינסטלעריין צירל וואלעצקי, וועלכע האט אויך געהאלפן אין דער קינסטלערישער פלאנירונג פון בוך.

דער מחבר האלט אויך פאר זיין אנגענעמען חוב צו דאנקען דעם דיכטער און לערער פון די ארבעטער-רינג-שולן מאטעס אליצקי פאר זיין גרויסער הילף ביים איבערארבעטן דאס בוך. אליצקי דערפארונג ווי א לאנגיאריקער לערער, וואס לערנט נאך איצט אין די קלאסן, און זיין טאלאנט ווי א דיכטער, האבן אונדז שטארק געהאלפן.

דאס בוך גייט דערווייל ארויס אן אן ארבעטס-בוך; דאס צוגאב-בוך פון יודל מארק וועט אויך פארגרינגערט ווערן און מיר האפן דאס צו טאן בקרוב.

אין דעם בוך זיינען אויך אויסגענוצט געווארן שאפונגען פון אנדערע מחברים. צוליב דעם קאנטראלירטן וואקאבולאר האבן מיר זיך אפט גענומען די רעכט צו פארגרינגערן די שפראך פון די גענוצטע מאטעריאלן. די שאפונגען זיינען:

- קומט אלע _____ י. קאמינסקי
- לאמיר זינגען א יודיש ליד _____ וו. יונין
- אויפן ניל _____ אברהם רייזען
- דאס לעמעלע _____ מ. אליצקי
- מיר זינגען ניט _____ מ. אליצקי
- שבעות _____ מ. ריוועסמאן
- אויפן פריפעטישק _____ מ. מ. ווארשאווסקי

אלע אנדערע טעקסטן זיינען דעם מחברס. מיר האפן אז דאס בוך וועט נושא חן זיין ביים יודישן קינד, און עס וועט אים געבן א שטויס צו וועלן זיך ווייטער לערנען און קומען נעענטער צו די אוצרות פון אונדזער גרויסער און רייכער יודישער קולטור.

גוט מורגן איך

GUT-MORGN AYKH!

גוט-מאָרגן איך!

con brio

Gut - mor - gn aykh! Gut - mor - gn - aykh!

Gut - mor - gn a - le - men , gut -

mor - gn aykh ! A gut - mor - gn!

Gut - mor - gn a - le - men!

Gut - mor - gn aykh! Gut - mor - gn aykh!

Gut - mor - gn a - le - men! Gut - mor - gn aykh!

A YIDISH LID

Text: W. YOUNIN

א יידיש ליד

Music: V. HEIFETZ

Allegro E_m E_m

Lo - mir , lo - mir , lo - mir ,

lo - mir E_m Zin - gen a yi - dish E_m7

lid, ----- A yi - dish lid, A

$B7$ E_m A_m

yi - dish lid. Lo - mir zin - gen a

$B7$ E_m

yi - dish lid.

IKH BIN A YIDISH KIND

Text: J. MLOTEK

אך בין א יידיש קינד

Music: M. GELBART

con moto C C

Ikh bin , ikh bin, ikh bin

a yi - dish kind , ikh

D_m D_m

zing, ikh zing, ikh zing a

yi - dish lid. Ikh
 bin a yi - dish kind, ikh
 zing a yi - dish lid. Ikh
 zing, ikh zing, ikh zing - a
 yi - dish lid. -----
 Tra - la - la - la - la,
 Tra - la - la - la - la. Ikh
 zing, ikh zing, ikh zing a
 yi - dish lid. -----

IKH HOB LIB TSU ZINGEN

Text: J. MLOTEK

איך האב ליב צו זינגען

Music: M. GELBART

con brio

Ikh hob lib, ikh hob lib,
 ikh hob lib tsu zin - gen.
 Ikh hob lib, ikh hob lib tsu
 tan - tsn un tsu shprin - gen.
 La - la - la - la - la - la - la - la,
 Ikh hob lib tsu zin - gen.
 La - la - la - la - la - la - la - la,
 Ikh hob lib tsu zin - gen.

A YINGELE, A MEYDELE

א יינגעלע, א מיידעלע

Allegretto

A yin - ge - le, a mey - de - le, A
 mey - de - le, a yin - ge - le,
 Lo - mir a - le geyn -----
 tan - tsn. A mey - de - le, a
 yin - ge - le, a yin - ge - le, a
 mey - de - le, B^b Lo - mir a - le
 geyn ----- A⁷ tan - tsn. D^m
 Lo - mir a - le C tan -- tsn
 geyn, C Di C ma - me a -

C7 F
 ley n geyt oykh tan - tsn.

F C
 Lo - mir a - le tan - tsh

C C
 geyn, Di ma - me a-

A7 Dm
 ley n geyt oykh tan - tsn.

OT AZOY NEYT A SHNAYDER

אָט אַזױ נײַט אַ שניידער

Moderato 4/4 Em
 Ot a - zoy neyt a

Am Em Em
 shnay - der, Ot a - zoy

B7 Em FINE Em
 neyt er dokh. Mit a

no - dl un a fo - dem

Em B7 D.C. al FINE Em
 Neyt un neyt a gan - tse vokh.

KUMT ALE IN SHUL

Text: I. KAMINSKY

קומט אלע אין שול

Music: M. GELBART

Freylekh

Kumt a - le, Kumt a - le,

Kumt a - le in shul.

Di shul iz, Di shul iz

Mit kin - - - der - lekh ful.

Ay - ay - ay, ay - ay - ay, Mit

kin - der - lekh ful - - - - - Ay -

ay - ay, Ay - ay - ay, Mit

kin - der - lekh ful.

